

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
November 25, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 25, 1994

Nr. 229

Karaliaučius nebuvo atiduotas Rusijai

Vilnius, lapkričio 10 d. (LA) — Spaudos konferencijoje lapkričio 9 d. prof. Vytautas Landsbergis nurodė, kad Lietuva „yra paskutinis gabalėlis buvusios Sovietų Sąjungos valdovės, kur dar negali būti konstatuojamas Rusijos karinis buvimas“. Jis taip pat priminė, kad Potsdamo sutartyje Karaliaučius nebuvo atiduotas Rusijai, o tik laikinai patikėtas administruoti.

Kaip rašo Kęstutis Žičkus „Lietuvos aid“, nurodymas kaip Rusija stengiasi išlaikyti sau buvusios Sovietų Sąjungos teritorijas, Vytautas Landsbergis priminė Gruzijos atvejį.

Gruzijos Aukščiausioji Taryba, paskelbusi nepriklausomybę, konstatavo, kad Rusijos armijos buvimas yra nelegalus, armija turi būti išvesta. Šis teisinis aktas buvo viena svarbiausių priežasčių, kodėl Rusija ėmėsi organizuoti karinį perversmą, išlaikyti Gruzijos parlamentą ir išrinkti naują — atsukti tą teisės aktą. Gruzijoje karinis perversmas prasidėjo sprogdiniais geležinkelio ir baigėsi invazija į jūros. Jo tikslas buvo kontroliuoti svarbiausius transporto koridorus iš uostų į žemyną gilumą.

Kaip žinoma, dabartinis prezidentas Algirdas Brazauskas ir Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas sveikino prorusišką karinį perversmą Gruzijoje 1992 metų pavasarį.

Prof. Landsbergis sakė, kad Rusija neslepia siekių kontroliuoti „buvusios Sovietų Sąjungos sieną“ tiesiogiai arba per kolaborantinius vietinius režimus. Tuos pačius vaizdus matėme Lietuvoje — kaip nors legalizuoti kariuomenės buvimą iki paskutinės išvedimo akimirkos. Rusijos prezidento dekretu nurodyta įrengti valstybinę sieną su Estija, tuo įteisinant dalies Estijos teritorijos aneksiją, tačiau kartu siekiama neleisti susidaryti kontroliuojamai valstybinei sienai su Lietuva, iš kurios Rusijos kariuomenė išėjo kaip okupacinė, taip ir neįteisinusi savo buvimą. Grįžimą į Lietuvą patvirtina šiuo metu stengiamasi įteisinti per karinio tranzito sutartį. Latvijoje ir Estijoje toks „pasilikimas išeinant“ įteisinamas vilkint Skrandos karinės bazės ir Paldiskio reaktoriaus demontavimą.

Rusija skuba įteisinti karinį tranzitą per Lietuvą iki sausio 1 dienos, sakė Vytautas Landsbergis, nes, paleidus veikti keltų liniją Sankt Peterburg-Pilavia (jais bus vežami ir kariniai kroviniai), nebėlis pagrindo tęsti ekonominį spaudimą. Rusijos kariškiai ir dabar sako, kad jiems tranzito nereikia, bet jo įteisinimas reikalingas strateginės buv. Sovietų Sąjungos erdvės „rinkimui“. Todėl, profesorius nuomone, svarbu išlaikyti bent iki sausio 1 dienos.

1990 m. gruodžio mėnesį buvo pasirašyta sutartis dėl Vokietijos susijungimo, kurios 7 straipsnyje valstybės nugalėtojos atsisakė savo igaliojimų Vokietijos atžvilgiu. Komentuodamas iš to kylančias juridines pasekmes Rusijos teisei administruoti Karaliaučiaus kraštą, Lietuvos Seimo opozicijos vadas sakė, kad čia susiduria

du požiūriai: teisinis ir pragmatinis.

Rusija pasiskelbė Sovietų Sąjungos paveldėtoja, tuo remdamasi užėmė ir jos vietą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, tačiau išnykusios imperijos paveldėtojų yra dvylika, ir jos juridiskai galėtų pretenduoti į kitus Sovietų Sąjungos paveldo gabalus. Potsdamo konferencijos nuostatoje neparasyta, kad Karaliaučiaus kraštas atiduotas Rusijai (kaip teigia prezidentas A. Brazauskas), o tik laikinai Sovietų Sąjungai pavestas administruoti iki taikos konferencijos.

Šalių nugalėtojų atsisakymas igaliojimų Vokietijos teritorijoje reiškia, kad krašto problemos sprendimas nėra vien tų valstybių problema, ir Europos Parlamentas šių metų pradžioje konstatavo, kad Karaliaučius yra Europos problema. Tokiai nuomonei, sakė profesorius, nereikėtų prieštarauti.

Paprašytas pakomentuoti versiją, kad tilto per Bražuolės upelį sprogdiniais organizavo pati LDDP, norėdama įvesti nepaprastąją padėtį, prof. Landsbergis sakė „nenoris komentuoti gandų“, tačiau girdėjęs, kad Kaune yra „patyrusių sprogdintųjų grupuočių, kurios neblogai sutaria su vyriausybe, bendradarbiauja“. Bet jis pats manė, kad „tai yra tiesioginis užsienio diversinis aktas“, įvykdytas ne per vietinius parankinius. Teisininkai paprastai ieško „kam tai naudinga“, o kai nepavyksta išsiaiškinti, „kam tai naudinga, teisininkai siūlo ieškoti moters“. Šiuo atveju profesorius neabejoja, kam ši diversija naudinga.

Lietuvos premjeras lankosi JAV žinybose

Vašingtonas, lapkričio 22 d. — Antradienio rytą prasidėjo Lietuvos ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus darbinis vizitas Jungtinėse Amerikos Valstijose. Visuose susitikimuose premjerą lydi Lietuvos ambasadorius JAV Alfonsas Eidintas.

Kaip praneša Lietuvos ambasada, antradienio rytą ministras pirmininkas apsilankė JAV Federaliniame Tyrimų Biure (FBI), kur susitiko su jo direktoriumi Louis J. Freeh bei kitais aukščiausiais pareigūnais. Pokalbio metu buvo aptartos FBI pagalbos Lietuvai perspektyvos, teikiant pastovias konsultacijas bei apmokant Lietuvos teisėsaugos pareigūnus Lietuvoje ir FBI mokymo įstaigose kitose šalyse.

Direktorius teigiamai įvertino Lietuvos vyriausybės pastangas, kovojant su organizuotu nusikalstamumu, ir supažindino ministrą pirmininką su FBI ir kitų JAV valdžios institucijų planais, stiprinant abiejų šalių teisėsaugos pareigūnų bendradarbiavimą. Susitikimo metu buvo aptarti konkretūs bendradarbiavimo klausimai — sienų apsaugos, branduolinių reaktorių saugumo, reikiamų įstatymų kūrimo, kovos su organizuotu nusikalstamumu bei kiti. Taip pat buvo

JAV prezidentas Bill Clinton, antradienį Baltuosiuose rūmuose oficialiai pasitikdamas Ukrainos prezidentą Leonidą Kučmą, pagyrė Ukrainą už apsisprendimą atsisakyti branduolinių ginklų. Už tai JAV pažadėjo dar 200 milijonų dolerių ekonominės pagalbos ir, tarp kitų, „saugumą užtikrinimą“, ir šiuos niekuomet nepulti jos branduolinius ginklais, tartis su Ukraina, jeigu jai būtų kariniai grėsina ir, jei būtų reikalingas, Ukrainos reikalą pristatyti Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje.

Lietuvoje paminėta Kariuomenės diena

Vilnius, lapkričio 23 d. (Elta) — Lietuvos Kariuomenės diena skirti renginiai prasidėjo šventomis Mišiomis Vilniaus Arkikatedroje ir po to įvykusia sostinėje dislokuotų dalinių rikiuote. Karius pasveikino

Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Lietuvos laikraščiai dar kartą priminė, kad Lietuvos kariuomenė įkurta 1918 metais. Tarpukario laikotarpiu joje buvo nuo 20 iki 25 tūkstančių karių ir karininkų.

Pirmaisiais sovietų okupacijos metais dalis aukštųjų karininkų pasitraukė į Vakarus, didesniąją dalį represavo NKVD. Užsienio lietuviams apie tai, sakė Algirdas Brazauskas, net nereikia priminti, bet Lietuvoje, ypač okupacijos metais, nelabai kas apie tai žinojo. Respublikos prezidentas su sąžonomis aktyviai įteikė apdovanojimus prieškarinės Lietuvos kariuomenės veteranams.

ekonominė-finansinė situacija Lietuvoje bei memorandum tarp Lietuvos vyriausybės ir Tarptautinio Valiutos Fondo vykdymo eiga.

Po to Adolfas Šleževičius susitiko su TVF vykdančiuoju direktoriumi Michel Camdessus. Susitikime taip pat dalyvavo grupė aukštų TVF pareigūnų. Ministras pirmininkas išsamiai apibūdino reformų eigą Lietuvoje, jų tempus bei esančius sunkumus. Detalai buvo aptartos įvairios TVF ir Lietuvos santykių prioritetinės sritys, tame tarpe bankininkystė, biudžeto formavimas, mokesčių administravimas ir kita. Tiek M. Camdessus, tiek susitikime dalyvavę pareigūnai teigiamai įvertino Lietuvos vyriausybės veiksmus, įgyvendinant memorandumą. Taip pat buvo aptartos TVF ir Lietuvos institucijų tolesnio bendradarbiavimo perspektyvos ir numatytos priemonės šiam bendradarbiavimui plėsti.

Rusija nori tranzito sutarties, ne taisyklių

Vilnius, lapkričio 12 d. (LR) — „Gera valia vieną dieną gali baigtis“, sakė Rusijos valstybinės derybų su Lietuva delegacijos vadovas, specialiuoju misijų ambasadorius Viktor Isakov, lapkričio 11 d. spaudos konferencijoje atsakydamas į „Lietuvos ryto“ klausimą, kodėl Rusijai nepakanka Lietuvos gera valia suteikiamos teisės kariniam tranzitui ir būtina reikla dvišalės sutarties.

Kaip rašo Artūras Račas „Lietuvos ryte“, Isakov nuomone, gera valia — tai normalus reiškinys kaimyninių valstybių santykiuose. Tačiau, anot Isakov, vertinant viską politine prasme ir atsižvelgiant į Lietuvoje girdimus pareiškimus dėl karinio tranzito, geriau būtų turėti taisyklėmis remiantis sudarytą dvišalį tarptautinį susitarimą, negu nieko nedaryti ir laukti, kol taisyklės bus pakeistos ar nustos galioti. „Tarptautinis susitarimas daug tvirtesnis įsipareigojimas, kurio atsisakyti, neišsukant tarptautinės visuomenės kritikos ir nepažeidžiant tarptautinės teisės principų, ne taip jau paprasta“, paaiškino Rusijos derybininkų vadovas.

Atvykęs į Vilnių lapkričio 11 d. vakarą, Viktor Isakov susitiko su Lietuvos darbo grupės deryboms su NVS šalimis vadovu ambasadoriumi Virgilijum Bulovu, taip pat su Užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi Albinu Januška ir prezidento patarėju užsienio

politikos klausimais Justu Paleckiu.

„Pirmiausia galiu pasakyti, kad aš patenkintas, jog buvo susitarta tęsti derybas“, teigė Isakov, komentuodamas susitikimų Vilniuje rezultatus. Rusijos delegacijos vadovo teigimu, po pokalbių su Lietuvos pareigūnais pasidarė aišku, kad Lietuva neplanuoja ir nenori trukdyti ar nutraukti derybas dėl karinio tranzito. „Lietuva taip pat nori, kad šios derybos būtų kuo greičiau pratęstos“, sakė Rusijos derybininkų vadovas.

Jis pabrėžė, kad Rusija niekada neabejojo Lietuvos teise pačiai nustatyti karinių krovinių tranzito taisykles, ir sakė, kad kalbos apie Rusijos nenorą laikytis tų taisyklių neatitinka tikrovės.

Amb. Virgilijus Bulovas

„Kalbama apie tai, kad Lietuva ir Rusija turi parengti kokį nors dokumentą ne apskritai dėl užsienio valstybių karinio tranzito, bet konkrečiai dėl Rusijos karinio tranzito“, pažymėjo Rusijos delegacijos vadovas. Pasak jo, yra didžiulis skirtumas tarp, pavyzdžiui, Paragvajaus, kuris kada nors gali panorėti pervežti per Lietuvą dėžę su batais kareiviams, ir Rusijos, kurios karinis tranzitas vyksta reguliariai ir dideliais apimtims. Be to, Viktor Isakov nuomone, Rusijos karinius pervežimus reikėtų

Lietuvos ir Rusijos derybininkai nesutarė

Vilnius, lapkričio 18 d. (AGEP) — Maskvoje lapkričio 17 d. įvyko Lietuvos ir Rusijos ekspertų susitikimas dėl ruošiamo karinio tranzito susitarimo, rašo korespondentas Gintautas Cibas per Algio Gedrio Elektroninį Paštą (AGEP).

Rusijos Užsienio reikalų ministerijos II-ojo Europos departamento direktoriaus pavaduotojo Aleksandro Udalcov teigimu susitikimas praktiškai buvo beprasmiškas. Šis diplomatas rūpinasi santykiais su Baltijos valstybėmis.

A. Udalcov teigė, jog Lietuvos ekspertų delegacija „nesutiko svarstyti susitarimo dėl karinio tranzito“, o pasiūlė Rusijos pusei „aptarti šio tranzito vidaus taisykles“.

Rusijos delegacijai atsisakius aptarinėti taisykles, ekspertų susitikimas tuo ir pasibaigė. A. Udalcov pažymėjo, kad vidaus tranzito taisyklės yra išimtinai „Lietuvos reikalas“.

Diplomatas užsiminė, jog Rusijos Užsienio reikalų ministerija kol kas svarsto savo poziciją bei veiksmus tolesnėse derybose su Lietuva dėl karinio tranzito, tačiau atsisakė įvardinti kokius nors konkrečius žingsnius.

planuoti mėnesiui, ketvirtui ar kokiam kitam laikui, o ne kiekvieną pervežimą atskirai.

Amb. Virgilijus Bulovas teigė, jog susitikimo tikrai reikėjo, nes telefoniniai skambinimai ir iš Rusijos atsiųsti dokumentai Lietuvoje „buvo supratę tiek tiek jautriai ir todėl reikėjo išsiaiškinti tikrąsias pozicijas“. Pasak Bulovo, susitikęs su Viktor Isakov, jis išsiaiškino Rusijos poziciją į Lietuvos pateiktus dokumentus bei tam tikrus pageidavimus. „Rusija nori, kad būtų šiek tiek supaprastintos kai kurios karinio tranzito procedūros, tačiau aš dar negaliu pasakyti, kaip mes tuos pageidavimus įvertinsime“, sakė Lietuvos delegacijos vadovas.

Žurnalistams pasidomėjus, kodėl Rusija iki šiol nevykdo prieš metus pasirašytos sutarties dėl didžiausio palankumo prekyboje ir sieja jos išsigaliojimą su karinio tranzito problemos sprendimu, Viktor Isakov teigė, jog teisiškai šios problemos iš tiesų nėra susijusios. „Tačiau kažkodėl Lietuvoje visą laiką pamirštama, kad dar 1992 m. rugpjūčio mėnesį buvo susitarta dėl Kaliningrado srities gyvybingumo garantavimo“, stebėjosi Rusijos delegacijos vadovas. Jo nuomone, būtų negerai, jeigu vienai šaliai rūpimos problemos būtų sprendžiamos iš karto, o kitai šaliai svarbūs klausimai būtų atidėlijami ar iš viso nesprendžiami.

Amb. Viktor Isakov

Lietuvos delegacijos vadovas, paklaustas, kaip sprendžiamos Lietuvos svarbios — gyventojų ir imonių indėlių, archyvų, Lietuvos ambasados pastatų grąžinimo, Lietuvai padarytos žalos atlyginimo — problemos, sakė, jog indėlių, laikytų Sovietų Sąjungos Centriniam banko problema iš esmės jau yra išspręsta, tik neaišku, kada pinigai bus Lietuvoje.

Žalos atlyginimo problema, anot Virgilijaus Bulovo, sprendžiama dalimis, tačiau Lietuvos vyriausybė, jo teigimu, šioje srityje dirba per lėtai. Be to, pasak Bulovo, reikia įvertinti tai, kad 1940 metais Lietuvą okupavo Sovietų Sąjunga ir todėl Rusija nesutiks kompensuoti visos Lietuvai padarytos žalos. Lietuvos delegacijos vadovas sakė negalįs pasakyti, ar susitarimai dėl Rusijos karinio tranzito ir žalos Lietuvai atlyginimo bus pasirašomi vienu metu, ar ne. „Derybos įvairiais klausimais, matyt, baigsis ne vienu metu“, sakė jis.

KALENDORIUS

Lapkričio 25 d.: Kotryna, Gedkantas, Santautas, Germilė. 1943 m. įvyko pirmasis VLIKo posėdis Kaune.

Lapkričio 26 d.: Leonardas, Silvestras, Dobilas, Vygtantė. 1855 m. Konstantinopolyje mirė rašytojas Adomas Mickevičius. 1902 m. Seinuose mirė poetas vysk. Antanas Baranauskas.

Redaktorė Irena Regienė

LIETUVA – VOKIETIJA KREPŠINIO AIKŠTĖJE

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Lapkričio 5 d. Bielefelde pirmose draugiškose rungtynėse susitiko Lietuvos ir Vokietijos krepšinio rinktinės. Tai buvo abiejų valstybių pasirošimo darbai ateinančiais metais įvykstančioms Europos vyrų krepšinio pirmenybėms Graikijoje, tad į jas reikia žiūrėti „kitom akim“, kadangi abu treneriai – Vladas Garastas ir Vladas Lucic (prieš tris savaites treniravo Belgrado „Raudonosios žvaigždės“ komandą) aikštene įvedė daug naujų žaidėjų.

To nepaisant, Vokietijos televizija perdavė šį lietuvių – vokiečių susitikimą, o jos pranešėjas – komentatorius taip pat apgailestavo, kad abiejose rinktinėse nėra geriausių žaidėjų – A. Sabonio, Š. Marčiulionio, R. Kurtinaičio, Karnišovo ir kitų, kurie negavo leidimo iš savo klubų vadovybės.

Po Lietuvos ir Vokietijos himnų (atrodo, kad pirmą kartą sporto varžybose Vokietijoje nuskambėjo Lietuvos himnas), vokiečiai staigiais puolimais, jau ketvirtoje min. vedė net 10:0. Sutriuškino Vokietiją Lietuva? Ne! Mūsų šiek tiek pamažu atsigaavo ir 12 min. pasekmė 22:22.

Neanalizuosiu šių rungtynių, nes esu tik sporto mėgėjas, o ne krepšinio žinovas, kaip V. Grybauskas, Gaska ir kt., tačiau pasakysiu, kad mūsų rinktinė dar gerokai nutolusi nuo Barcelonos penketuko. Tiesa, išsiskiria Einikis, Paškevičius, 2,21 m devyniolikmetis Ilgauskas (Barcelonos klubas siūlo 500 tūkst. dol. sutartį), bet rinktinė reikalinga stipri ranka, vadovas, kuriuo gali būti tik Š. Marčiulionis.

Prie 2-ju tūkst. žiūrovų, Lietuva įveikė Vokietiją 86:80. Televizijos pranešėjo užklaustas Vladas Garastas, kas laimės 1995 m. Europos pirmenybės Graikijoje – lietuviai nesvyruodamas atsakė – Lietuva! Ir Vokietijos treneris serbas Vl. Lucic prie meistrų favoritų priskyrė Lietuvą, Kroatiją, Rusiją, o iš žaidėjų išskirdamas A. Sabonį.

Sekančią dieną abi rinktinės susitiko Hamburge. Prie 3-ju tūkst. žiūrovų vokiečiai įveikė lietuvius 92:73 (49:39). Deja, ši kartą televizija parodė tik rungtynių įtrauką, tačiau tame susitikime vokiečiai sužaidė žymiai geriau, pirmaudami visą

laiką dešimties taškų skirtumu. Lietuva šeštadienį žaidė baltais marškiniais, o sekmadienį žaliais.

VYGANTAS PETKEVIČIUS MAGDEBURGO KLUBE

Rankininkas Vygantas Petkevičius (žaidžia Magdeburgo klube) priėmė Vokietijos pilietybę ir tuoj pat buvo įtrauktas į jos rinktinę, keturių valstybių rankinio žaidynėms. Lietuvis prieš Kroatiją įmetė 4 įvarčius, prieš Vengriją 2 ir prieš Rusiją 3, ir vokiečių spaudo priskirtas prie geresnių žaidėjų rankininkų.

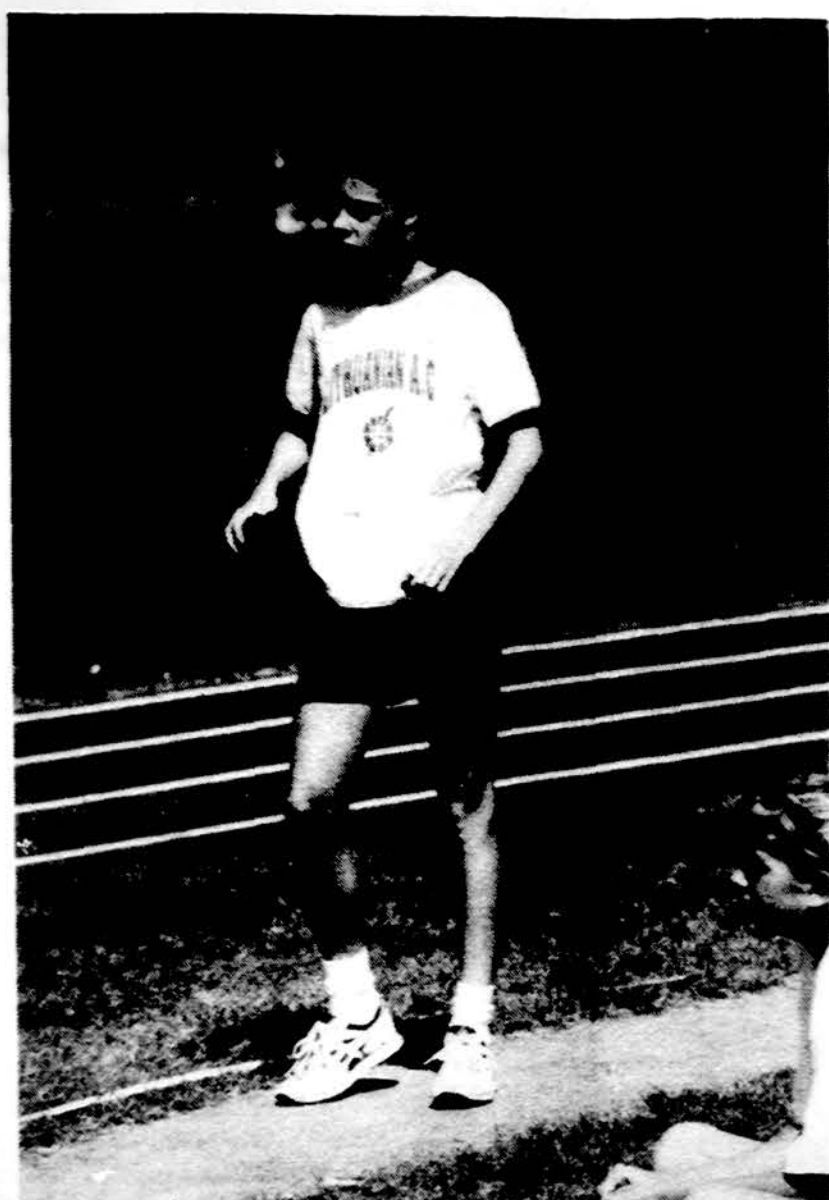
SMUNKA V. IVANAUSKO LYGIS

„Kas yra su „Litauer“ Valdu Ivanausku“, – klausia vokiečių spaudo. Nupirkta iš Vienos „Austria“ klubo už 1.2 mil. markių (arti 800 tūkst. dol.) mūsų šalis nuo gegužės 7 d. Vokietijos aukščiausios futbolo lygos pirmenybių rungtynėse neįkrito nei vieno įvarčio. Kas šeštadienio vakarą stebiu televizijoje pirmenybių rungtynių įtrauką, matau ir girdžiu pranešėjo kartojamą Ivanausko pavardę ar „Litauer“ vardą, tačiau nepaisant didelių pastangų ir darbo, futbolo aikštėje jis neina į priešininko vartus, – vel pastebi vokiečių spaudo.

Paskutinį kartą mačiau Valdą televizijoje lapkričio 5 d. (dar prieš krepšinio rungtynes Lietuva – Vokietija). Du kartus jis stovėjo prieš „tuščius“ vartus, tačiau kišdamas kamuolį su galva, Valdas pasiuntė į „Dievo langą“!

Įžeidimu reikia laikyti SID (Sport International Dienst – tarptautinė sporto tarnyba) spaudoje išspausdintą pranešimą, kad gal Valdą Ivanauską reikia pasiųsti pas... psichiatrą.

Valdo padėtis yra rimta. Klubui reikalingi ir darbininkai ir įvarčių kirčiai. Jei lietuviai ir toliau po kiekvienų rungtynių išeis „tuščiomis rankomis“, Hamburgo klubas bus priverstas Valdą perleisti kitam klubui. Tačiau jo kaina kris. Kris ir atlyginimas, nes kiek man žinoma, jo metinis atlyginimas siekia 200 tūkst. markių, arti 150 tūkst. dol. aišku, be įvairių premijinių priedų.

Kristina Kliortė, 13 m., Clevelando LSK „Žaibo“ lengvaatletė, pasirošusi šouliui į tolį, 1994 m. Š. A. baltiečių ir lietuvių lengv. atletikos pirmenybėse, š. m. rugsėjo 10-11 d., Burlington, Ont., Kanadoje, kuriose ji buvo apdovanota iškiliausios moterų-mergaikių dalyvės žymeniu.

1994 M. BALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

(Mergaičių C klasė – tęsinys)

Tęsinys

1 aukštį: Indrė Kongats (E-A) 1.27 m (4' - 2.25").

***# Triušolis:** Venta Cinvinskaitė (Ž) 7.02 m (23' - 0.5").

Rutulys (6 lb.): Ona Smalenskaitė (A) 9.05 m (29' - 8.5").

Diskas: Ona Smalenskaitė (A) 18.94 m (62' - 2").

Ietis: Ona Smalenskaitė (A) 21.92 m (71' - 11").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (V. Cinvinskaitė, L. Rukšėnaitė, V. Širvaitytė, K. Kliortė) 59.9 sek.

JAUNUČIŲ D. „Midget“ (11 - 12 m.) KLASĖ (17 dalyvių)

100 m: Saulius Kliorys (Ž) ir Nikolas Zimmerman (Ž) 14.3 sek.

200 m: N. Zimmerman (Ž) 30.7 sek.

400 m: Paulius Rukšėnas (Ž) 1:14.4 min.

800 m: Aidas Gureckas (HK) 2:48.0 min.

I tolį: Simas Laniauskas (Ž) 3.97 m (13' - 0.5").

1 aukštį: S. Laniauskas (Ž) 1.40 m (4' - 7.25").

Triušolis: S. Kliorys (Ž) 8.03 m (26' - 4.25").

Rutulys (6 lb.): Tadas Tamošiūnas (Ž) 9.49 m (31' - 1.5").

Diskas (1 kg): T. Tamošiūnas (Ž) 23.92 m (78' - 6").

***# Ietis (600 g):** T. Tamošiūnas (Ž) 24.10 m (79' - 1").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (N. Zimmerman, S. Kliorys, S. Laniauskas, P. Rukšėnas) 1:01.6 min.

JAUNUČIŲ E „Bantam“ (9 - 10 m.) KLASĖ (11 dalyvių)

60 m: Lukas Laniauskas (Ž) 9.8 sek.

100 m: L. Laniauskas (Ž) 16.0 sek.

200 m: L. Laniauskas (Ž) 35. sek.

400 m: Kristupas Motiejūnas (Ž) 1:23.9 min.

800 m: L. Laniauskas (Ž) 3:02.7 min.

1500 m: David Akelaitis (V) 6:33.0 min.

I tolį: Gintautas Cinvinskis (Ž) 3.37 m (11' - 0.75").

1 aukštį: Nikolas Lukošius (HK) 1.09 m (3' - 7").

Rutulys (6 lb.): G. Cinvinskis (Ž) 5.57 m (18' - 3.5").

Beisbolas: G. Cinvinskis (Ž) 40.10 m (131' - 7").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (A. Stankus, G. Cinvinskis, A. Idzelis, L. Laniauskas) 1:08.5 min.

MERGAIČIŲ E KLASĖ (12 dalyvių)

60 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

E.Š.

PARAMA OLIMPIADAI BESIRUOŠIANTIEMS SPORTININKAMS

Š. m. spalio 28 d. ELTA praneša, kad Lietuvos olimpinio fondo valdybos posėdyje nutarta fondo lėšomis paremti grupę Atlanto olimpinės žaidynės besiruošiančių Lietuvos rinktinės kandidatų ir jų trenerių.

Trims dešimtims sportininkų ir penkiolikai trenerių nuo lapkričio mėnesio skiriamas vadinamos maitinimosi lėšos, kurių dydis nuo 150 litų per mėnesį. Fondo remiamų Lietuvos olimpinės rinktinės kandidatų sąrašuose yra bokso, plaukimo, stendinio šaudymo, šiuolaikinės penkiakovės, irklavimo, stalo teniso ir kitų sporto šakų atstovai. Atlanto vasaros olimpinės žaidynės rengiasi boksas Vitalijus Karpaičius, plaukikas Raimundas Mažuolis, lengvaatletė Nelė Žilinskienė ir kiti žymūs šalies sportininkai.

Valdybos posėdyje taip pat nutarta Lietuvos olimpinio fondo direktoriumi paskirti Lietuvos tautinio olimpinio komiteto narį Algimantą Gudiškį.

GOLFAS LIETUVOJE

Jonas Gamulis „Lietuvos aid“ spalio 25 d. laidoje rašo: „Kaune, Vytauto parke, vyko pirmosios Lietuvos mažojo golfo varžybos. Jose dalyvavo keturi jaunieji (iki 16 metų) ir devyni vyrai (vyresni nei 16 metų). Tarp jaunių nugalėjo Donatas

100 m: A. Batūraitė ir Michel Thorn (abi A) 16.7 sek.

200 m: M. Thorn (A) 3:59.8

400 m: M. Thorn (A) 1:27.0 min.

800 m: M. Thorn (A) 3:59.8 min.

I tolį: Aleksa Pacevičiūtė (V) 2.86 m (9' - 4.5").

1 aukštį: A. Batūraitė (A) 1.05 m (3' - 5.5").

Rutulys (6 lb.): A. Radžiūnaitė (V) 5.27 m (17' - 3.5").

Beisbolas: Julija Simonėlytė (V) 26.88 m (88' - 2").

4 x 100 m estafetė: „Aušra“/„Vytis“ (A. Batūraitė, M. Thorn, A. Duliūnaitė, A. Radžiūnaitė) 1:09.2 min.

JAUNUČIŲ F „Pee - Wee“ (8 m. ir jaunesnių) KLASĖ (12 dalyvių)

60 m: Andrius Stankus (Ž) 10.3 sek.

100 m: A. Stankus (Ž) 16.9 sek.

200 m: A. Stankus (Ž) 37.3 sek.

400 m: Kristupas Motiejūnas (Ž) 1:23.9 min.

***# 800 m:** K. Motiejūnas (Ž) 3:05.7 min.

I tolį: A. Stankus (Ž) 3.00 m (9' - 10.25").

***# 1 aukštį:** A. Stankus (Ž) 1.03 m (3' - 4.5").

Beisbolas: Paulius Stukas (HK) 30.23 m (99' - 2").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (A. Cinvinskis, K. Motiejūnas, R. Petrulis, A. Stankus) 1:16.2 min.

MERGAIČIŲ F KLASĖ (19 dalyvių)

60 m: Lina Tirilytė (HK) 10.8 sek.

100 m: Viktorija Radžiūnaitė (V) 18.4 sek.

200 m: Rebecca Petrulytė (Ž) 39.8 sek.

I tolį: Gena Tamošiūnaitė (Ž) 2.53 m (8' - 3.5").

1 aukštį: Vilija Valadkaitė (V) 0.79 m (2' - 7").

Beisbolas: R. Petrulytė (Ž) 16.25 m (53' - 4").

***# 4 x 100 m estafetė:** Toronto „Vytis“ (V. Radžiūnaitė, H. Cottreau, V. Valadkaitė, J. Pacevičiūtė) 1:20.6 min.

MERGAIČIŲ E KLASĖ (12 dalyvių)

60 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

100 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

200 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

400 m: Kristupas Motiejūnas (Ž) 1:23.9 min.

800 m: L. Laniauskas (Ž) 3:02.7 min.

1500 m: David Akelaitis (V) 6:33.0 min.

I tolį: Gintautas Cinvinskis (Ž) 3.37 m (11' - 0.75").

1 aukštį: Nikolas Lukošius (HK) 1.09 m (3' - 7").

Rutulys (6 lb.): G. Cinvinskis (Ž) 5.57 m (18' - 3.5").

Beisbolas: G. Cinvinskis (Ž) 40.10 m (131' - 7").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (A. Stankus, G. Cinvinskis, A. Idzelis, L. Laniauskas) 1:08.5 min.

MERGAIČIŲ E KLASĖ (12 dalyvių)

60 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

100 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

200 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

400 m: Kristupas Motiejūnas (Ž) 1:23.9 min.

800 m: L. Laniauskas (Ž) 3:02.7 min.

1500 m: David Akelaitis (V) 6:33.0 min.

I tolį: Gintautas Cinvinskis (Ž) 3.37 m (11' - 0.75").

1 aukštį: Nikolas Lukošius (HK) 1.09 m (3' - 7").

Rutulys (6 lb.): G. Cinvinskis (Ž) 5.57 m (18' - 3.5").

Beisbolas: G. Cinvinskis (Ž) 40.10 m (131' - 7").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (A. Stankus, G. Cinvinskis, A. Idzelis, L. Laniauskas) 1:08.5 min.

MERGAIČIŲ E KLASĖ (12 dalyvių)

60 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

100 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

200 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

400 m: Kristupas Motiejūnas (Ž) 1:23.9 min.

800 m: L. Laniauskas (Ž) 3:02.7 min.

1500 m: David Akelaitis (V) 6:33.0 min.

I tolį: Gintautas Cinvinskis (Ž) 3.37 m (11' - 0.75").

1 aukštį: Nikolas Lukošius (HK) 1.09 m (3' - 7").

Rutulys (6 lb.): G. Cinvinskis (Ž) 5.57 m (18' - 3.5").

Beisbolas: G. Cinvinskis (Ž) 40.10 m (131' - 7").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (A. Stankus, G. Cinvinskis, A. Idzelis, L. Laniauskas) 1:08.5 min.

MERGAIČIŲ E KLASĖ (12 dalyvių)

60 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

100 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

200 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

400 m: Kristupas Motiejūnas (Ž) 1:23.9 min.

800 m: L. Laniauskas (Ž) 3:02.7 min.

1500 m: David Akelaitis (V) 6:33.0 min.

I tolį: Gintautas Cinvinskis (Ž) 3.37 m (11' - 0.75").

1 aukštį: Nikolas Lukošius (HK) 1.09 m (3' - 7").

Rutulys (6 lb.): G. Cinvinskis (Ž) 5.57 m (18' - 3.5").

Beisbolas: G. Cinvinskis (Ž) 40.10 m (131' - 7").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (A. Stankus, G. Cinvinskis, A. Idzelis, L. Laniauskas) 1:08.5 min.

MERGAIČIŲ E KLASĖ (12 dalyvių)

60 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

100 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

200 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

400 m: Kristupas Motiejūnas (Ž) 1:23.9 min.

800 m: L. Laniauskas (Ž) 3:02.7 min.

1500 m: David Akelaitis (V) 6:33.0 min.

I tolį: Gintautas Cinvinskis (Ž) 3.37 m (11' - 0.75").

1 aukštį: Nikolas Lukošius (HK) 1.09 m (3' - 7").

Rutulys (6 lb.): G. Cinvinskis (Ž) 5.57 m (18' - 3.5").

Beisbolas: G. Cinvinskis (Ž) 40.10 m (131' - 7").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (A. Stankus, G. Cinvinskis, A. Idzelis, L. Laniauskas) 1:08.5 min.

MERGAIČIŲ E KLASĖ (12 dalyvių)

60 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

100 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

200 m: Arija Batūraitė (A) 9.9 sek.

400 m: Kristupas Motiejūnas (Ž) 1:23.9 min.

800 m: L. Laniauskas (Ž) 3:02.7 min.

1500 m: David Akelaitis (V) 6:33.0 min.

I tolį: Gintautas Cinvinskis (Ž) 3.37 m (11' - 0.75").

1 aukštį: Nikolas Lukošius (HK) 1.09 m (3' - 7").

Rutulys (6 lb.): G. Cinvinskis (Ž) 5.57 m (18' - 3.5").

Beisbolas: G. Cinvinskis (Ž) 40.10 m (131' - 7").

4 x 100 m estafetė: Clevelando „Žaibas“ (A. Stankus, G. Cinvinskis, A. Idzelis, L. Laniauskas) 1:08.5 min.

MERGAIČIŲ E KLASĖ (12 dalyvių)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 76-toji sukaktis Clevelande buvo minima 1994 lapkričio 19-20 d. Šeštadienio vakarą Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos didžiojoje salėje vyko iškilmingas minėjimas. Po atidaromojo LKV „Ramovė“ Clevelando skyriaus pirmininko Vytauto Janušio žodžio ir kun. Gedimino Kijausko, S.J., invokacijos, į sceną žengė seniai lauktas mielas ir garbingas svečias Valdas Adamkus.

Vos 22 min. trukmės kalba prelegentas apžvelgė 1918 metais atkurtos Lietuvos kariuomenės reikšmę kraštui ir valstybei. Laisvės ginti lietuviai išėjo beginkliai, neuniformuoti, benamiai... Bet juos vedė didvyriška dvasia. Ta dvasia laimėjo laisvės kovas, ta pati dvasia buvo tautoje gyva iki naujųjų okupacijų. Savo kalboje Valdas Adamkus ypač pabrėžė partizanų kovas — unikumą, kokio, turbūt, nerasime nei vienoje kitoje tautoje. Partizanų fizine rezistencija sutriuškino okupanto tankai. Bet tankų vikšrai nepajėgė sutriuškinti partizanų aukos dvasios. Per penkis dešimtmečius partizanų aukomis įkūnyta rezistencija padėjo lietuvių tautai išsilaikyti ir ateiti iki Sąjūdžio, Baltijos kelio, Sausio 13-tosios. Tos aukos dvasios pradų reikia ieškoti 1918 metais atkurtos Lietuvos kariuomenėje. Maža, beginklė tauta galėjo prisikelti, kurti ir gyventi, nes ji turėjo savo karius, savanorius, partizanus.

1990 m. nepriklausomybės atgavusios Lietuvos kariuomenė šiandien turi ginklų, turi namus ir net... gražias uniformas. Tačiau kažkur dingto taip ilgai tautą vedusi anų laikų karių, savanorių ir partizanų aukos dvasia. Be jos Lietuva niekad pilnai neprisikels. Bet privilome tiktai — mes išversime.

Valdo Adamkaus žodis buvo gilus turiniu, esminis ir įspūdingas. Kai savo dabartiniame išeivijos gyvenime pradėdame prarasti darbingumą, užsidegimą ir stokojame žmonijai, kurie galetų ir norėtų kūrybingai dirbti ir vadovauti, reikia džiaugtis ir didžiuliu, kad mūsų tarpe dar yra vadu. Ir viena tų vadų Clevelando lietuviai turėjo progą sutikti ir išgirsti Valdo Adamkaus asmenyje. Ne tik Lietuvai, bet ir mums tokia atgaiva yra labai reikalinga.

Po trumpos pertraukos scenoje pasirodė mezzosopranas Aldona Stempuzienė ir pianistė Nancy Brittain. Skuducio baladės iš Balio Dvariono operos „Dalia“ Clevelande turbūt nesame girdėję. Šio kūrinio graudulinga nuotaika tešė kaip tik girdėtus šventės renginio žodžius — lietuvių auka už laisvę visais laikais dominavo mūsų tautos gyvenime, tai atspindėjo ir lietuvių kompozitorių kūryboje. Toliau sekė Stasio Šimkaus „Oi greičiau“ ir Juozo Tallat-Kelpšos „Ne margi sakalėliai“. A. Stempuzienė į sceną visada išeina pasirodusi, nauja ir muzikiniai pilnai išmastyta. Tokia ji buvo ir šeštadienio vakarą. Kristalinio varpelio tyrumu suskambėjo Juozo Gruodžio „Aguonėlės“. Š.m. lapkričio 17 d. „Dirvoje“ išspausdintoje recenzijoje apie 1994 spalio 23 d. įvykusį mezzosopranos Aldonos Stempuzienės ir Dievo Motinos choro koncertą Clevelando Music School Settlement, Vytautas Matulionis apie

šią dainą taip rašo: „Nuotaikinga J. Gruodžio „Aguonėlės“, trapiu grakštumu... buvo žavi“. Šeštadienio vakarą solistės atlikta ši daina turbūt prašoko ir šią ankstesnę jos kritiką.

Savo trumpą programą Aldona Stempuzienė baigė jos „parasū“ tapusia V. Telksnio daina „O, Lietuva“. Solistė šią dainą pirmą kartą giedojo 1990 metais Clevelando Dievo Motinos šventovėje Mišiu metu, švenčiant ką tik paskelbtą atstatytą Lietuvos nepriklausomybę. Nuskambėjus paskutiniams dainos žodžiams „...ir skelbk visam pasauliui, kad jau laisva esi“, pilnutėlė šventovė tikinčiųjų neišlaikė ir praplupo plojimais. Ir po to, kiekvieną kartą, kai Aldona Stempuzienė visa savo būtimi šią dainą dainuoja, įelektrinta auditorija vėl iš naujo išgyvena tą neužmirštamą Lietuvos skrydį į laisvę.

Solistė akompanavo jos nuolatinę ir puiki muzikos palydovę pianistę Nancy Brittain, taip taikliai perprantanti solistės interpretaciją, muzikinę mintį ir atliekama kūrinio sielą.

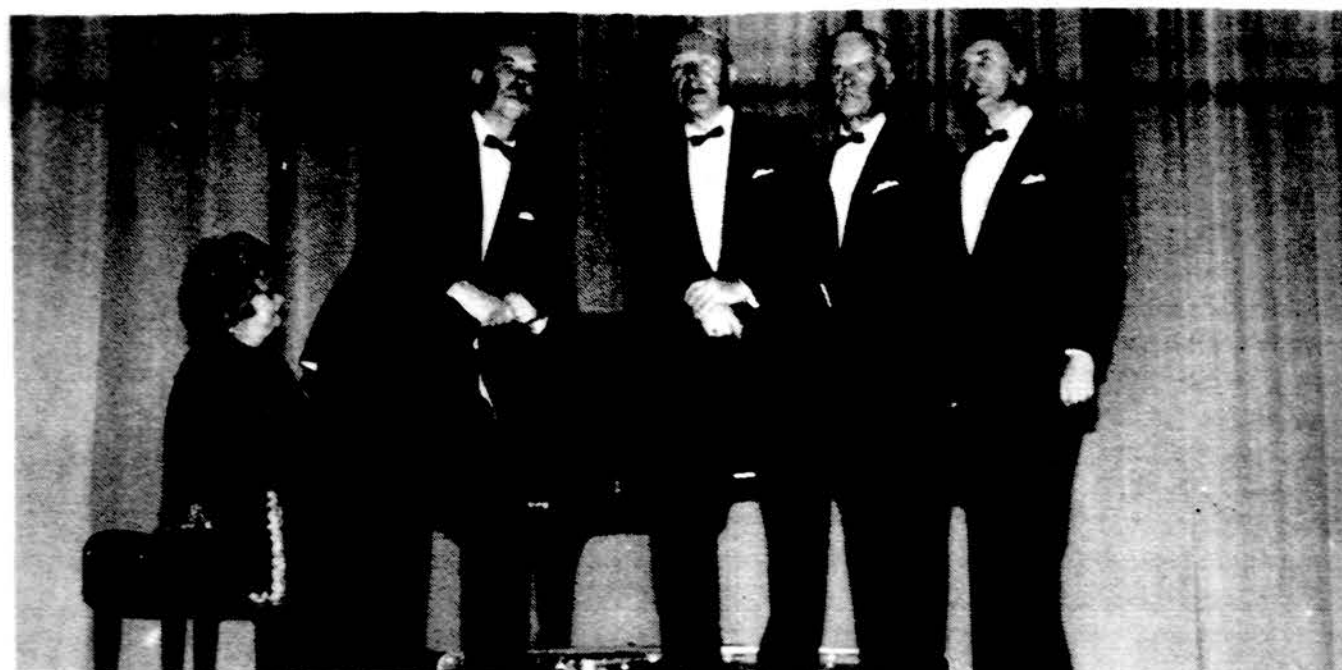
Solistė apleidus sceną, pritemo šviesos ir tik ant fortepijono spindinioje žvakelyje šviesos pakilo Dievo Motinos parapijos choro dirigentės Ritos Čyvaitės-Kliorienės ranka. Nešdami degančias žvakes, ejo choristai, dainuodami lietuvių karių dainą „Mažam kambarėly“. Į baiktų motinos klausimas „Sūnau, ar mirt bijai“, karys sūnus tyliai atsako: „...aš mirt bijau. Bet kas man iš tos garbės ir laimės, jeigu šimtai liūdės...“

Vyrų choras darniai ir subtiliai atliko Petro Butkaus liūdna, nebesugrįžtamai paliktos gimtinės dainą „Aras“, o po jos sekė misraus choro daina „Pajūriai“, į kurios paskutinį posmą buvo pakviesti įsijungti ir visi šventės dalyviai.

Koncertą užbaigė trys lietuvių dainos: Alfonso Mikulskio harmonizuota liaudies daina „Aviža praše“ ir dvi Jono Tamulionio išpildytos liaudies dainos „Aik, aži, undenia“ ir „Buvo dūda Vilniuj“. Minėjimas baigtas visiems kartu giedant „Lietuva brangi“.

Clevelando lietuviai gali džiaugtis turėdami tokias menines pajėgas kaip solistė Aldona Stempuzienė ir Dievo Motinos parapijos choras su vadove Rita Kliorienė ir choro nuolatinio akompaniatorium pianistu Jim Robinson. Tai tik įrodymas, kad darbas bet kokiame srityje, šiuo atveju muzikinėje, visada atneša tinkamą derlių. Ir mezzosopranas Aldona Stempuzienė su savo akompaniatorium Nancy Brittain, ir Dievo Motinos parapijos choras, su vadove Rita Kliorienė ir choro nuolatinio akompaniatorium Jim Robinson ir lietuviškus kultūrinius arodus atnešė ir neša neišnykstantį palikimą. Tuo reikia džiaugtis, o taip pat reikia ir toliau jį pastangas ir siekimus remti. Menininkai ir klausytojai vieni kitus papildė, padarėsi ir sudaro nedalomą jungtį.

Clevelando karių Ramovė, surengusi šį tikrai savo turiniu ir dvasia išskirtinį kariuomenės šventės minėjimą, atliko prasmingą darbą. Kovoti galima ne tik ginklu. Dvasiniais ir kultūriniais laimėjimais mes kovojame už savo lietuvišką ir kultūrinį išlikimą nesavame krašte. Štai kodėl tokie renginiai yra prasmingi. O jų prasmingumą atpažįstame, kai iš renginio išsinešantis klausytojas taria: „Tai

Clevelande sekmingai koncertavęs Los Angeles Vyrų kvartetas. Iš k. — R. Dabšys, A. Polikaitis, B. Seliukas ir E. Jarašūnas. Akompanuotoja pianistė R. Apeikytė.

buvo gražiai“

Sekmadienį, 10 val. ryto, Dievo Motinos šventovėje aukotomis Mišiomis, švenčiant Kristaus Karaliaus šventę ir prisimenant už Lietuvos laisvę žuvusius karius, buvo užbaigta 1994 metų Lietuvos kariuomenės minėjimas Clevelande.

Nijolė Kersnauskaitė

SKAUTĖS KVIEČIA VISUOMENĘ

Clevelando „Neringos“ tunto skautės ir jų vadovės pagamino daug rankdarbių, tinkamų Kalėdoms ir kalėdinėms dovanėlėms: šventinių sveikinimo kortelių, kambario ir namų papuošimų, eglutės papuošalų, vyrišku kaklaraiščių, kalėdinių kepsnių ir kitokių darbelių. Visa tai jos parodys ir pasiūlys jums pasižiūrėti ir nusipirkti prie „Kalėdinės mugės“ stalo.

Dievo Motinos parapijos šventainėje š.m. lapkričio 27 d. tuojau po šv. Mišių ir šv. Jurgio parapijoje — gruodžio 4 d.

Tunto skautės ir jų vadovės kviečia visus ateiti, pasižiūrėti, nusipirkti ir paremti jų darbą.

T.G.

JUNO BEACH, FL

AUKA TREMTINIŲ CHORUI

„Dainos“ choro valdybos pirm. Vanda Majauskienė lankėsi Lietuvoje ir Dainų Šventės proga iškėlė 100 dol. auką Tremtinių chorui Vilniuje.

RUGSĖJO 13 D. PABENDRAVIMO PIETUS

Vis daugiau tautiečių grįžta iš šiaurės atgal į mūsų padangę, tad gražus būrys susirinko į pietus rugsėjo 13 d.

LB pirm. dr. Majauskas visus pasveikino ir ragino sparčiai jungtis į lietuvių gyvenimą. Po to jis paminėjo Tautos šventę, priminė mūsų tautos kančias sovietų laikais, nupasakojo ir dabartinės Lietuvos problemas, ypač pažymėjo, jog Lietuvoje reikia vienybės.

Dalia Augūnienė, su vyru Algium, dalyvavusi lietuvišku studijų 41-oje savaitėje, vyku-

sioje Berwang, Tirolyje, Austrijoje, pasidalijo su susirinkusiais savo išpužiais.

Studijų savaitė vyko labai gražioje vietoje, kalnuose, tai nuopelnas rašytojos Irenos Nauzdžiūnaitės - Joerg ir ilgamečio studijų stovyklos rengėjo Vlado Natkevičiaus. Dalyvavo lietuvių iš Vokietijos, Kanados, Austrijos, Šveicarijos, Italijos, ir Lietuvos. Kiekviena studijų diena buvo pradedama šv. Mišiomis. Paskui vykdavo paskaitos. Buvo paskaitų apie Lietuvos socialines problemas, žemės ūkio ir finansų problemas, Lietuvos švietimą, filosofiją, literatūrą. Savaitės pabaigoje buvo literatūros vakaras, kuriame dalyvavo jauni poetai ir rašytojai.

Algis Augūnas papasakojo išpužius iš Lietuvos. Teko būti balsavimo dėl referendumo metu, tad teko susitikti su įvairių pažiūrų žmonėmis. Paviršutiniškai Lietuva pasikeitė: daugiau krautuvų, vakarų įtakos. Žmonės kalba drąsiau, jau ni rūpinasi savo ateitimi, stoties namus, ieško įvairiausių būdų praturtėti. Kalbant apie Lietuvos ateitį, jie turi daugiau optimizmo.

DR. JOKŪBO STUKO 70-TIES METŲ MINĖJIMAS

Spalio 8 d. šv. Judo bažnyčioje koplyčioje, Tequesta, buvo aukojamos šv. Mišios minint a.a. prof. dr. Jokūbo Stuko gimtadienį.

Šv. Mišias aukėjo parapijos klebonas, vargonavo muz. Liūdas Stukas, giedojo sol. Ona Jameikienė, pritarant 80 susirinkusių lietuvių ir amerikiečių.

Po to proga klebono pasakyto pamokslu, Loreta Stukienė iškėlė žodį. Ji apžvelgė prof. dr. Stuko gyvenimą, jo pasiekimus

profesijoje, jo meilę Lietuvai. Prof. Stukas visą savo gyvenimą buvo pašventęs Lietuvos reikalams, važinėjo po užsienius, skaitė paskaitas, vedė radijo programą, vis skelbdamas Lietuvos vardą, kovodamas už jos interesus.

Po šv. Mišių susirinkę dar turėjo progą pabendrauti ir asmeniškai pasikalbėti su Loreta Stukienė parapijos salėje.

LIETUVOS DUKTERŲ LABDARA

Lietuvos Dukterys, kaip ir kiekviena vasara, labdarai Lietuvoje paskyrė 1,200 dol. Pinigus į Lietuvą gabeno Ona Braziene, Dalia Augūnienė, Vanda Majauskienė ir Janina Šalnienė. Galimybėms esant buvo aplankytos šeimos, daugiausiai tremtinių ar politinių kalinių bei kiti šalpos reikalingi asmenys.

NAUJA VINCO ŠALČIŪNO KNYGA

Vincas Šalčiūnas „Lietuvių biuletenio“ redaktorių išleido nauja knyga „Dėdės Samo žemė — Pažintis su Amerika (JAV)“. Knyga skirta Lietuvos gyventojams, artimesniam susipažinimui su Amerika.

SPALIO 11 D. PABENDRAVIMO PIETUS

LB pirm. dr. Majauskas skaitė paskaitą apie kan. J. Tumai-Vaižgantą, jo 125 metų gimimo sukakties progą.

Algis Petrulis, LB XIV Tarybos narys, papasakojo apie suvažiavimą Washington, daugiausiai apie visuomeninių reikalų sekcijos svarstymus ir nutarimus.

D.A.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZE BRAZDŽIONYTE
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. — 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAURAS AUTO IMPORT-EXPORT
Padedame pirkti automobilius „dealer“ varžytinėse. Siunčiame automobilius Europą, pradedant nuo \$500; taip pat jų detales. Tel. 908-965-0805.

WEALTH I & I
VIDMANTAS GARLAUSKAS

Jūs žinot savo finansinius tikslus.
Mes padėsime juos pasiekti.
tel.: 312-778-1305

Pensininkams konsultacija veltui.
Investments provided by Registered Representatives of Capital Securities Investment Corporation, Member NASD/SIPC

44 metų inžinierius iš Lietuvos ieško bet kokio darbo su gyvenama vieta bet kurame mieste. Rašyti: 266—191 St. Miami Beach, FL 33160-2314. Skambinti: 1-305-931-8897.

Moving—Kraustymas
Profesionalus pataravimas priimančioms kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.

H. Deckys
Tel. 585-6624

U.S. Savings Bonds
Make Great Gifts.SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!
Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė — \$32

8 svarų statinaitė — \$18

Skambinkite: 708-532-5951

Pristatome UPS

Anglų Kalba Sekmingai Darbuotis
Universitete Ir ProfesijojeThe University of Illinois at Chicago
Tutorium in Intensive English

- keturių lygių dėstymas vyksta ištisus metus
- mažos grupės su ESL dėstytojais profesionaliais
- dėstymas surištas su kompiuteriais ir įvairiomis vaizdinėmis priemonėmis
- patarimai imigracijos reikalais; 1-20 vizos studentams
- visi studentai laiko TOEFL egzaminus, kurie bus užskaitomi Illinoiso Universiteto

Papildomi kursai:
• TOEFL Paruošimas
• Šnekamosios kalbos įgūdžių pažangumams

Dėl platesnės informacijos, kreipkitės į:

The University of Illinois at Chicago
The Tutorium in Intensive English (M/C 324)
601 S. Morgan St., Room 820
Chicago, Illinois 60607 USA
(312) 996-8098/Dr. Boca

Deja, universitetas negali duoti finansinės paramos.

UIC The University of Illinois at Chicago

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

Žurn. Vladas Butėnas-Ramojus.

VLADUI BŪTĖNUI UŽ HORIZONTO PASITRAUKUS

Jis mirė 1993 m. lapkričio 7 d., mažiau kaip mėnesio pritrūkęs iki 70-to gimtadienio. Vienas pačių darbščiausių mūsų žurnalistų per kelis dešimtmečius, jis ir savo nekrologa pasirašė. Žinoma, nors ir sunkiai sirgdamas, savo smulkesnį curriculum paruošė kitu tikslu, būtent, kaip leidimą jo darbus prisiminti 70-to gimtadienio proga. Tris egzempliorius 1993-ju pavasarį jis išdalino trejų laikraščių bendradarbiams. Buvau vienas iš trijų. I „Tėviškes žiburius“ suakutėms skirtą rašinį pasiūčiau, tikėdamasis, kad jį Vladas dar išvys. Deja, išspausdintas „TŽ“ lapkričio 9 numerį, straipsnis turėjo prierašą – pranešimą apie Vlado mirtį. Kadangi po Vlado mirties daugelio autorių jis prisimintas visoje užsienio lietuvių spaudoje, belieka paminėti tik pačius svarbiausius jo gyvenimo momentus bei žurnalistinę veiklą.

Vladas Butėnas gimė 1923 m. gruodžio 2 d. Vabalninke, Biržų apskr. II pasaulinio karo pradžioje baigė Panevėžio berniukų (ar vyrų) gimnaziją. Bolševikų ir nacių okupacijų metu (1940-44) veikė pogrindyje. Prievarata patekęs į vokiečių „Luftwaffe“, karui pasibaigus, tapo anglų belaisviu. Nuo 1945 m. rugsėjo po didelių pastangų apsigyveno Flensburgo lietuvių stovykloje. Baigęs mokytojų kursus, mokytojuo Seedorfo, Stades bei Dedelsdorfo lietuvių stovyklose. Išjungęs ir Andrius Vaitkaus ruošiamą metraštį „Dienos be tėvynės“, nuo jo žurnalistinio keliu.

Platus žurnalistiniai horizontai Vladui atsivėrė, kai apsigyveno Čikagoje. Bendradarbiavo žinomuose laikraščiuose („Drauge“, „Darbininke“, „Dirvoje“, „Kandos“, „Tėviškes žiburius“), išleido kelis, kur daugiausia jo rašyta, tepamininti, rašydamas kultūrinius ir kitokius reportažus. Propagavo visas Dainų bei Tautinių šokių šventes, surengdavo koncertus ir kai kurių stambių leidinių. Buvo kertinis Lietuvių operos išgarsintojas, nuo pat jos užuomazgos iš vyrų choro, iki savo mirties metų. Redagavo operos dešimtmečio leidinį.

Kaip buvusiam rezistentui-pogrindininkui jam labai rūpėjo Lietuvos pokario partizanų kovos, jų veikla, jų martirologija. Parašė ir buvo išleistas šios knygos: 1956 m. autobiografinė „Lenktynės su šėtonu“; 1967 m. „Kritusieji už laisvę“ I tomas ir 1969 m. „Kritusieji už laisvę“ II tomas – visos trys Vlado Ramojaus slapyvardžiu, kuris ilgai įsigalėjo kaip antroji

pavardė; 1972 m. „Dabarties kankiniai“, Mato Raišupio slapyvardžiu; pagaliau 1977 m. su bendraautoriais (tautosakininke Elena Bradūnaitė bei fotomenininku Algimantu Keziu) išleido albumo formato, gausiai iliustruotą knygą „Pensylvanijos angliakasių Lietuva“. Žalioje jaunystėje prirašė keliasdešimt eilėraščių, 1952 m. išleido jų knygėlę, pavadintą „Nuėję plotai“ (rankraščio teisėmis), bet ji seniai tapo bibliografinė retenybe ir jis pats nemėgo apie ją pasakoti. Beje, jis buvo apdovanotas pirmąją (1973 m.) 1,000 dol. žurnalistine premija.

Visą gyvenimą Amerikoje ir sau bei šeimai duoną pelnė darbu spaudoje, išskyrus tik vienus kitus metus. Linotipininku dirbo ir „Naujienose“, ir „Drauge“, ir „dr. Mykolo Morkūno“ spaustuvsė, iki įsitaisė į gerai apmokamą, unijų globojamą, darbą „Chicago Sun-Times“, paskui „Daily News“ spaustuvsė. Didžiausias pasiekimas apmokamam spaudos darbe buvo tarnyba „Amerikos balso“ (Voice of America), lietuvių skyriuje. Čia nuo 1978 m. spalio jis dirbo iki 1992 m. liepos, tad beveik 14 metų. Tuomet pasitraukė į pensiją, sugrįžo į Čikagą, manydamas, laisvas, kaip paukštis, dar daug pasidarbauti...

Kiekvienam eiliniam „Drauge“ skaitytojui žinomiausia buvo jo savaitinė skiltis pradžioje „Dviejuose horizontuose“, vėliau sutrumpintu pavadinimu – „Horizontai“. Ten visko rasdavome: kultūrinių užuominų, biografinių metmenų, žymųjų amžiaus sukaikių pamėnijimų, nekrologų, ir taip toliau, ir taip toliau. Tie Vlado Ramojaus-Būtėno „Horizontai“ iš senųjų skaitytojų sąmonės jau nebeįsivaizduojami, o tie nauji, kurie iš naujo nepasitraukė.

Kaip žmogus ir kaip žurnalistas, Vladas buvo labai jautrus visokioms neteisėyboms. Tai žinau iš daugelio asmeniško susitikimų. Tai daugelis jutome ir jo raštuose, ypač „Horizontai“ skiltyje. Mirė labai per anksti. Gal kad per ilgai, per sunkiai dirbo apmokamus darbus ir dar sunkiau neapmokamus lietuviškojo raštijoje. Tie kolegos, kurie jo raštais džiaugėmės, jam nepavydėjome, jį prisiminsime iki ir mūsų eilė ateis...

Alfonsas Nakas

• 1906 m. pirmą ir vienintelį kartą beisbolo pasaulio pirmenybių žaidynės vyko tarp Čikagos beisbolo komandų. Spalio 14 d. pirmaenybės laimėjo White Sox prieš Cubs, 8-3 santykiu.

LAIŠKAI

NEPLŪSKIME TAMSOS, UŽDEKIME BENT BALANĄ

Nors Detroito apylinkėje pasaulinio masto lietuvių centrų neturime, prie Dievo Apaizdos bažnyčios turime labai mums reikalingą ir naudingą Kultūros centrą, kuriame, kaip ir Lemonte, daug metų „gyvavo“ keletas „klepų“ (Dalis Kučėnienės išsireiškimas „Draugo“ laišku skyriuje). Jų klavišus pakutėnė, pianistai, akompaniatoriai sau plaukus raudavo (muz. Darius Lapinskas – tiesiog saujomis...)

Pas mus „balaną“ uždegė kuklus parapijietis Vytautas Rauckis: surado puikų koncertinį pianiną, įmetė į krepšį savo pinigėlio, gražiai, bet be gailėsio, pakratė savo prietelių ir kitų parapijiečių kišenes, suruošė gan pelningą talentingo Detroito lietuvių jaunimo koncertą ir tas pianinas – jau išmokėtas – pas mus žib! O, kad mūsų šeštadieninės mokyklos vaikučiai pertraukų metu per klavišus „nebegiotų“, pats pastatė už scenos pianinui sandėliuką.

Lai tai būna pavyzdys lietuviams turtingam Čikagos priemiesčiui – Lemontui!

Narimantas V. Udrys
Birmingham, MI

IŠIMTIS

Paprastai eilėraščių (humoristinių ar kitokių) kasdieninėje „Draugo“ laidoje nespausdiname, tačiau šiam poeto Laimučio Švalkaus kūrinėliui darome išimtį, dėl dviejų priežasčių: L. Švalkus mirė Anglijoje š.m. lapkričio 11 d., tad šis yra vienas vėliausių jo eilėraščių, sukurtas 1992 metais; pasigedami „Spyglių-dyglių“, buvusios šventės proga norime savo skaitytojams pasiūsti šypsenėlę.

Redakcija.

NE TOJI LIETUVA

Ragauju stiklą samagono, Stiprus, nuryti negaliu. Ir grįžtu aš iš „dėdės“ Jono. Kaip ir visi – su „kvapeliu“.

Žvalgaus aplink po naują ūkį, Brendu apžėlusiu taku. Paglostau karvei ilgą snukį, O jos melžėja – su „kvapu“.

Skubu į duoninę uždušęs Ir glostom kepalus visi. Ant sūrio šoka linksmos musės, Tik pardavėja nešneki.

O mesinė – kaladė, kirvis, Ant kablito šonkauliai keli, Prie kojų galas riebios virvės Ir kvapo girti negali.

Suspaudęs popierius į sauja, Skubu su prašymo lapu. Valdžia nuo ryto „posėdžiauja“, Net mašininkė – su „kvapu“.

Miestelyje ieškau tualeto, O tas su pavogtu baku. Viduj stebiuos kultūra svieto, Aprūpintas „Pravdos“ lapu...

Ne tos aš Lietuvos ilgejaus, Ne tai dainas aš dainavau, Ne tai aš meilę posman dėjau, Ne tą sapnuose sapnavau...

KUR AMBASADORIUS?

Sensacija! Lietuvos ambasadorius A. Eidintas išsikraustė iš ambasados!

Savo paso gavimo reikalą rašiau amb. Eidintui ir gavau iš jo du laiškus. Pagaliau, įsitikinęs, kad pagal dokumentus paso negausiu, griebiausi už šiaudų. Parašiau skaites „Drauge“, kad nemažai asmenų gavo pasus už nuopelnus, tad gal ir aš galėčiau gauti, nes visą savo gyvenimą kovojau

prieš komunistų partiją. Atsakymo nesulaukiau, tad parašiau dar vieną laišką, klausdamas, ar mano kreipimasis buvo gautas.

Gavau atsakymą: visai neatplėštą voką, ant kurio buvo pašto antspaudas: „Return to sender, Moved, not forwardable“. Vadinasi, ambasadorius Eidintas kažkur išsikraustė, nepalikdamas adreso.

Žinoma, mano klausimas buvo labai „galgoniškas“, bet ar dėl to reikia kraustytis iš ambasados? Tad ir klausiu, kur dabar yra Lietuvos ambasadorius A. Eidintas?

Vladas Vijeikis
Chicago, IL

KOLABORANTŲ TRIUMFAS LIETUVOJE

Kolaboravimo sąvoka šiame amžiuje dažniausiai susijusi su okupuotos tautos vietiniais išdavikais, padedančiais įgyvendinti okupanto planus ir už tai gaunančiais didelių privilegijų. Dabartiniai buvę kolaborantai Lietuvoje aiškina, kad jie neturėjo kito pasirinkimo. Įdomiausia tai, jog jie nebūtų visai reikalingi okupantui, jei nebūtų patriotų, kovojančių už Tėvynės laisvę. Jei visi pavergtieji vykdytų okupanto valią, nereikėtų ir išdavikų. Taip jau keistai išsina, kad visi kolaborantai pirmiausia turi būti dėkingi tautos patriotams už gautus Judo skatikus.

Visame pasaulyje kolaborantai yra griežtai smerkiami ir teisiškai. Prancūzijoje karo metų kolaborantai baudžiami iki šiol. Lietuvoje viskas atvirkščiai – buvę okupanto pakalikai užima svarbiausias pozicijas valdžioje.

Ypač liūdnei veiksmas vystosi po paskutiniųjų Seimo rinkimų. Susipažinus su kai kuriais vadinamais nepriklausomos Lietuvos atstovais užsienyje, suvoki padėties tragizmą. I Lietuvos ambasadą Vašingtone nuvyko dirbti LSSR komjaunimo Centro komiteto (CK) sekretorius kadrų reikalams J. Paslauskas. Kitas kolaborantas gauna vietą atstovauti Lietuvai Jungtinėse Tautose, tai O. Jucys, kuris jau aštuoniadesimties metų ilgiai darbuojasi pas „buržuazinius imperialistus“, Jungtinėse Amerikos Valstijose. Pasiūstas šis komjaunimo aktyvistas buvo iš paties centro, iš Maskvos. Nesuspėjo būti išsiųstas iš JAV panašiai, kaip dabartinis URM ministro pavaduotojas R. Mališauskas (kuris 1986 metais turėjo nešintis iš Washingtono, kaip KGB agentas).

Belgijoje Lietuvos reikalams atstovauja Lietuvos SSR „teisingumo ministras“. Jam uoliai vadovaujant „teisingumui“, buvo fabrikuojamos bylos, teisiškai ir žudomi Lietuvos patriotai ir net kunigai. Kam ir ką dabar atstovauja šis asmuo, galima tik tyliai nujausti.

Čekijoje šias igaliojimo pareigas vykdo LSSR komjaunimo CK instruktorius – E. Borisov. „Tikras lietuvis“, – kaip sakydavo vienas represuotas prieškarinio Lietuvos inteligentas.

KGB ypatingų bylų tardytojas, per tardymus tyčiojęs iš Lietuvos patriotų (tokių, kaip kun. A. Svarinskas), E. Bičauskas be Seimo pirmininko pavaduotojo pareigų dar gavo Baltijos Asamblėjos pirmininko postą. Tokių pavyzdžių serija galima būtų tęsti be galo. Lengviau būtų išvardinti tuos kelių Lietuvos valdžios atstovus, kurie nėra kolaboravę su rusų okupantais. Senosios Lietuvos Socialistinės Sovietų respublikos struktūros ir ryšiai (padedant buvusio šeimininko žvalgybai) veikia tikrai gerai. Rimtų pastangų jas išardyti praktiškai ir nebuvo.

Kolaborantai triumfoja. Užslinkus agresijai, jie vėl dra-

sia kolaboruos su naujais okupantais. Tokia jau bedvasio karjeristo ir materialisto prigimtis. Gal jų ir neprireiks, nebūbus ko išduoti. Iš tokios nebaudžiamos veiklos pavyzdžių pragmatiška jaunoji karta suvokia, kad savo krašto išdavystė tampa labai jau „naujingu bizniu“. Pradžioje okupantas duoda „girdaus valgio šaukštą“, o, situacijai pasikeitus, gali parazituoti sąskaita tu naivių ir užguitų „mažųjų žmogelių“, kuriuos pats skundė, naikina ir plėšė. Svarbu laiku pasisavinti ir tvirtai kontroliuoti spaudos bei kitas masines informacijos priemones. Nėra sunku, kuomet tai iš anksto suplanuota, o finansavimą bei apsaugą garantuoja galinčiausia pasaulyje žvalgybos organizacija.

Dr. Gedmis Dubaitis
Vilnius

DU KLAUSIMAI

„Draugo“ pirmojo puslapio žinių perdavimas su mažomis išimtimis yra visas iš Vilniaus. Išimtis sudaro „New York Times“ korespondentų pranešimai iš Maskvos ar Vašingtono, bet vis tiek daugumas žinių iš Lietuvos, iš Vilniaus.

Taip pat pastebiu, kad nemažas tų žinių kiekis yra iki dviejų savaitių senumo, kas nelabai tinka dienraščio sąvokai. Neatsižvelgiant į tai, kyla du klausimai: ar nėra įmanoma faksu perduoti „Draugui“ žinias iš Vilniaus bei Kauno su vienos dienos skirtumu? Ar pirmame puslapyje negalėtų būti spausdinamos įdomesnės bei svarbesnės žinios iš kitų kraštų, ypač JAV?

Sąlygas laiko atžvilgiu palengvina tik apie 7 valandų atstumas tarp Europos ir JAV. Turint didelį atlyginimą skiriamą Lietuvoje ir JAV, gal būtų įmanoma turėti nešališką (M.J.) nuolatinį korespondentą Vilniuje ar Kaune, kuris galėtų būti naudingas ir kitoms JAV žinių agentūroms. „Draugas“ galėtų didžiuliais retkarčiais matydamos JAV laikraščiuose ne tik „NYT“, bet ir „DLD“ („Draugas“, Lithuanian Daily) parašą. Paprastesnių fakso aparatų kainos nėra aukštos, o vieno puslapio perdavimas ima apie 15 sekundžių telefoninio laiko.

Mikas Jurgaitis
Venice, FL

Redakcijos pastaba. Iš Lietuvos kasdien gauname ELTOS biuletenius (iš Vilniaus), bet juose labai mažai įdomios ir tikrai vertingos informacijos, todėl, norint užpildyti visą pirmąjį puslapį, reikia medžiagos ieškoti kituose šaltiniuose. „Draugas“ gauna iš Lietuvos pagrindinius laikraščius, kurie redakciją pasiekia per maždaug 7-10 dienų, todėl ir žinios iš jų yra, anot M. Jurgaitio, poros savaitių senumo. Daug kartų mėginta rasti „nešališką“ bendradarbį Lietuvoje, bet dar kol kas nepavyko. Mėginsime ir toliau.

• 1789 m. liepos 14 d. pradžioje Prancūzijos revoliucija, kai Paryžiaus miesto gyventojai užėmė garsų Bastilės kalėjimą ir paleido visus kalinius.

• Pirmasis laivas iš užjūrio – britų Madeira Pet – atplaukė į Čikagą 1857 m. liepos 14 d.

PRAŠO INFORMACIJOS

Lietuvos Žemdirbystės institute, esančiame Dotnuvos akademijoje, yra ruošiamas kambarys agronomui-selektininkui J. Klevačiui atminti. Norėdami prisidėti prie šio kilnaus darbo, Lietuvių agronomų sąjungos išeivijoje Čikagos skyrius paskyrė 100 dol., kuriuos rugpjūčio mėn. nuvežė J. Vaznelis.

Rugsėjo mėn. pabaigoje buvo gautas nuosirdus padėkos laiškas iš agr. selekc. Juozo Mockaičio, gyv. Dotnuvoje, kuris ir rūpinasi J. Klevačio atminimo įamžinimu. Savo laiške agr. J. Mockaitis mini, kad jis renka

medžiagą apie agronomus, gyvenančius Lietuvoje ir užsienyje. Labai norėtų susirašinėti su kitais agronomais-selektininkais. Įdomiausi agronomų darbais užsienyje.

Taip pat norėtų, jei kas turi, Amerikos Agronomų sąjungos išleistas monografijas apie vejų (pievėlių) žoles ir jų priežiūrą – būtent: A. A. Hanson ir F. V. Yuska, „Turfgrass Science“, 1969.

Jo adresas: Juozas Mockaitis, Ruokio 4-7, 5051 Akademia, Kėdainių raj., Lithuania. Čikagos Lietuvių agronomų sąjunga

A.†A. VIDA RAPŠYS DŪDĖNAITĖ

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1994 m. lapkričio 23 d., 10:08 val. ryto, sulaukusi 53 metų.

Gimė Lietuvoje, Švenčionėliuose. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: vyras Rimvydas Jonas Rapšys, duktė Ramona, sūnūs – Antanas ir Aldis, tėvas Jurgis Dūdėnas, seserys – Kristina Dūdėnaitė ir Lydia Palukaitienė su vyru Algii bei kiti gimines.

Virš 20 metų velionė Vida buvo Lydia's Health Food krautuvės Marquette Parke vedėja.

Velionė pašarvota penktadienį, lapkričio 25 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 26 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionės palaikoma šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, duktė, sūnūs, tėvas, seserys ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. VALERIJAJAI VAIČAITIENEI

užbaigus žemišką kelionę, liūdesį likusiems: jos vyrui KOSTUI, dukteriai VIRGINIJAI, sūnui prof. dr. RIMUI su šeima ir kitiems artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia

*Elena ir Paulius Leonai
Daiva Leonas
Tomas Leonas*

TRANSPAK

Talpintuvai siunčiami kas savaitę.
PINIGAI pervedami DOLERIAIS
pagigintomis kainomis.

MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS

Nuo \$29.- iki \$98.- Du patys populiariausi:

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra "Saliami", mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris (įvairių rūšių), sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, konservuoti žemėliai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. VISI PRODUKTAI UŽSIENIETIŠKI.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vėl „pasižymėjo“ lietuviai. „Chicago Tribune“ dienraščio lapkričio 23 d. laidoje rašoma apie Čikagoje ir apylinkėse vagiamus automobilius, kurie po to „eksportuojami“ į Rytų Europą. Nors šis „eksportas“ vyksta ir kitais daiktais, ypač šaunamaisiais ginklais ir medicinos reikmenimis, bet prabangios mašinos yra labai populiarios. Rašoma, kad per metus Čikagoje tam tikslui pavagiama apie 40,000 mašinų. Praėjusį savaitgalį Rolling Meadows priemiestyje areštuoti trys vyrai, kurie jau ir anksčiau buvo siejami su šia „verslo“ šaka. Tarp areštuotųjų yra du lietuviai: Martynas Špokas (laikraštyje rašoma „Chpokas“), 22 m. amžiaus, iš Čikagos, ir Ričardas Vasilavičius, 25 m. iš Des Plaines, IL. Juos areštuojant, rasti keli pavogti Mercedes-Benz automobiliai.

Maž. Lietuvos Resisten- cinis sąjūdis kviečia visuomenę atsilankyti į sekmadienį, lapkričio 27 d., 2 val. p.p. Šaulių namuose rengiamą Tilžės akto paskelbimo 76-tos sukakties minėjimą. Programoje – trumpa iškilmingoji dalis, paskaita ir meninė dalyje – Lietuvos Vyčių jaunųjų šokėjų atliekami tautiniai šokiai. Visi laukiami.

Rudėnėjantys laukai ir pavasariški veidai. Iš kairės: Daina Fischer, Inga Milo, Juozukas Pranckevičius.

Nuotr. Irenos Senkeviciënės

x Dail. P. Domšaičio paroda „Aš visada kelyje“ Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte iki lapkričio mėn. 27 d. Valandos: šešt. - sekmd. 11 v.r. - 2 v. p.p.

(sk)

x Costa Rica! Septynių dienų ekskursija į egzotišką Costa Rica 1995 m. kovo 6 d. Aplankysite San Jose, ugnikalnius ir plažius. Kaina \$1,069. Skambinti: T. Lesnauškienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

(sk)

x Dėmesio! Lietuvos tautodailė Chicagoje! Specialūs eksporto lino audiniai, įvairių rūšių lietuviški takeliai, pagalvėlės, „place mats“, staltiesės amerikietišku išmierių ir kt. Puikios kalėdinės dovanos! Prašome atsilankyti į „The Linen Closet“, 4747 N. Lincoln Ave., Chicago, IL.

(sk)

Vaclovas Valys, Cleveland, OH, yra nuolatinis „Draugo“ skaitytojas ir uolus rėmėjas. Siūsdamas savo prenumeratos mokestį už ateinančius metus, jis ne tik savo dienraštį parėmė nemaža auka, bet tuo pačiu užprenumeravo „Draugą“ trims asmenims Lietuvoje. Tai tikrai vertinga parama, už kurią esame V. Valiui nuoširdžiai dėkingi.

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, per pusantrų savo veiklos metų įvairius vaikų globos namus išsiuntė artai 1,000 siuntinių ir išdalino apie 20,000 dol. paramos daugiavaikėms šeimoms, invalidams ir vaikams, kuriems užsienyje surado rėmėjus. Vien spalio mėnesį išsiuntė 5,000 svarų knygų, kurias paaugojo World Book enciklopedijos leidykla. Pasitarus su Vaiva Vebraite Gust (A.P.P.L.E.), knygos buvo padalintos Vilniaus mokytojų centrui, Ukmergės bei Kėdainių švietimo centrams, ir Jonynų aklių bei silpnaregių internatinei mokyklai, o taip pat Vilniaus kurčiųjų internatinei mokyklai. Gruodžio mėnesį bus išsiųsta siunta į Uteną. „Saulutė“ dėkinga visiems, prisidedantiems, kad Lietuvoje vargstančių vaikų gyvenimas būtų lengvesnis.

„Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis, susirinkimas bus ketvirtadienį, gruodžio 1 d., 7:30 val. vakare, Pasaulio lietuvių centre. Kviečiami visi nariai ir norintieji įsijungti į šį prasmingą darbą – padėti vargstantiems vaikams Lietuvoje.

IX Teatro festivalis rengiamas lapkričio 25-27 d. Pradedant šio penktadienio ankstyvu vakaru ir baigiant sekmadienio naktimi, bus saugojami prie Jaunimo centro pastatyti automobiliai.

Lietuvių Operos pokylio metu praėjusį seštdienį, dalyvaujant 330 žmonių, buvo išrinkti laimingieji bilietai. Šimto dolerių vertės dovana, teko Valei Pleirys iš Čikagos; antrasis – 150 dol., teko Columbia, MD, gyvenančiam Vincent B. Boris; o trečioji dovana 250 dol. paskirta Antanui Valavičiui iš Čikagos. Ketvirtąją dovana – 500 dol. vertės bilietą turėjo Sigitas Tylienė. Ji buvo salėje ir tuoj pranešė, kad tai auksa Lietuvos Operos „Perlų žvejų“ pastatymo išlaidoms sumažinti. Tūkstantinę laimėjo Eleonora Decker iš Waukegan, IL. Operos valdyba dėkoja visiems, kurie dalyvavo šiame vajuje, išgydami bilietus ir padėdami mūsų kultūrinei veiklai.

Lietuvių dailės muziejuje „Saulutė“ ruošia adventinę muzikos ir poezijos valandėlę - popietę. Ji vyks sekmadienį, gruodžio 11 d., 12 val. – po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Programą atliks solistė Audronė Gaižiūnienė, aktorė Nijolė Martinaitytė ir muz. Alvydas Vasaitis. Bilietus galima iš anksto įsigyti Pasaulio lietuvių centre sekmadienį, gruodžio 4 d., po 11 val. r. Mišių, arba pasiunčiant čekį (10 dol.) „Saulutei“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

SVARBUS PRANEŠIMAS

„Draugo“ fondo išdėstymas praneša, kad Vladas Velža sutinka Draugo fondui paaugoti 30,000 dolerių, jei mes – visi „Draugo“ skaitytojai – suaukosime trisdešimt tūkstančių dolerių iki š.m. lapkričio 30 dienos.

Cekius rašyti „Draugas Foundation“ vardu ir siųsti adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Visos aukos nurašomos 1.00 federalinių mokesčių.

Už aukas būsimie labai dėkingi.

Draugo fondas

x „KALBA VILNIUS“. KLAUSYKIT GRUNDIG RADIJAIS. Net 21 banga. Fonografai. Rekorderiai. Visų vokiškų aparatų garantuotas taisymas. Gradinskas, J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632. Pirmiausia – paskambinkit 312-376-1998.

(sk)

x „Eglutė“ yra puikus žurnalas vaikams leidžiamas JAV. bėse. „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, kviečia vaikų namams (kurį yra apie 100) Lietuvoje užprenumeruoti „Eglutę“ metams. Norintys prisidėti, prašomi \$20 prenumeratos mokestį atsiųsti „Saulutei“ su priedašu, kad auka „Eglutės“ prenumeratai. Ačiū už talką. „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

x A. A. Jono Valausko atminimui St. Petersburg, FL lietuvių Lietuvos našlaičiams paskyrė \$60 auką tai: A. V. Gėdintai, A. G. Armaliai, dr. J. Petrikas ir Margarita, K. Gaižauskienė ir K. Los. Tautietė. Be to, Ida Valauskienė savo globojamai našlaitei nusiuntė Kalėdoms du didžiulius siuntinius dovanų. Taip pat savo globotinei našlaitei Andrei ir palikimą iršė \$5,000, kuriuos administruos kun. V. Aukštakalnis. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komietas dėkoja tokiai gerai poniai Idai Valauskienei.

(sk)

ŠVENTO JĖZAUS VARDŲ DRAUGIJA

Gražioje Marquette Parko Švenčiausios M. Marijos Gimimo parapijoje veikia kelios draugijos. Viena iš jų tai Švento Jėzaus Vardo Katalikų vyrų draugija. Buvo laikai, kada ši draugija turėjo apie 400 narių, kurie daug prisidėjo prie parapijos augimo ir bažnyčios skolų sumažinimo. Keitėsi laikai, daug parapijiečių išsikėlė gyventi kitur, o kiti net iškeliavo į amžiną gyvenimą.

Dabartiniu metu šioje organizacijoje yra labai mažas narių skaičius ir tie patys sulaukę gražaus metų skaičiaus. Jaunimas ir jaunoji karta nesidomi šiaja organizacija, nes daugelis gyvena tolimuose priemiestiuose, nebeturi noro domėtis religinėmis aparaiskomis bei jų tėvų puoselėta draugija.

Susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį. Nariai renkasi 8 val. šv. Mišioms ir Komunijai, o po to parapijos salėje pusryčiams ir trumpam pasitarimui. Šiuo metu organizacijai vadovauja A. Pauzuolis. Jam talkina Juozas Lekys – kasininkas, sekretoriauja Gediminas Janula. Pirmininko pavaduotojas yra Jack Yerkes ir Petras Blekys. Vėliau tvarko Edmund Doveatt. Dėl mažo narių skaičiaus ir senyvo amžiaus nepajėgiama išvystyti didesnės veiklos. Dalyvaujame Šiluvos atleiduose, Did. ketvirtadienio vakare klūpome prie Švenčiausiojo sakramento ir prisidedame prie kitų smulkių darbų parapijos gerovei. Dvasios vadovo pareigas eina kun. Vito Mikolaitis.

A. Pauzuolis

• Stokite nariais į Draugo fondą, būkite gerosiomis laimėmis, nulėmusiomis dienraščiai šviesią ateitį.

Maironio lit. mokyklos mokiniai Lemonte ruošiasi Velinių apeigoms. Priekyje – mokyklos direktorė Eglė Novak.

Nuotr. Aldonos Rauchienės

Jaunas ir gabus advokatas Vytenis Lietuvnickas, kuris nesenai savo istaigą perkėlė netoli „Draugo“ pastato, 4536 W. 63rd St., tel. 312-284-0100, žada visiems sudaryti testamentą nemokamai, jeigu tame testamente Draugo fondui bus įrašytas bent 1,000 dol. palikimas. Kviečiame įamžinti savo atminimą prasmingu būdu ir pasinaudoti šia adv. Lietuvnicko paslauga.

Aidas Palubinskas kalba „Seklyčioje“ Tautos šventės minėjimo metu.

IŠ ARTI IR TOLI

TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Vasario 16-osios gimnazijos, Vokietijoje tėvų susirinkimas įvyko šeštadienį, spalio 22 d. Tėvų komiteto vardu pranešimą skaitė E. Lucienė. Ją papildė pirmininkas Boleslovas Rimšauskas. Jie pranešė, kad komitetas, kuriam dar priklausė R. Nemunienė, J. Lemkienė, R. Senkuvienė ir K. Paškauskas, praėjusiais metais porą kartų posėdžiavo kartu su mokinių atstovais ir gimnazijos vedovybe. Per bendruomenės darbuotojų suvažiavimą praėjusiais metais tėvai pardavinėjo maistą bei gėrimus ir gautu pelnu nuvežė nemažą dalį mokinių į Manheimo kalėdinę mugę. Kišeni-niais kompiuteriškai buvo apdovanoti tvarkingiausi mokiniai bendrabutyje ir geriausi abiturientai. Gimnazijos direktorius A. Šmitas savo pranešime, kuriame jis trumpai apžvelgė praėjusius mokslo metus, dėkojo tėvų komitetui už

atliktą darbą. Jis paaikšino, kad komiteto nariai atliko daugiau, negu pranešė. Pirmininkas, pavyzdžiui, parūpino, kai kurioms klasėms lentas, iš fabrikų įvairiausių valymo priemonių ir kitų dalykų. R. ziaus Jono Pauliaus II iš-Nemunienė nemokamai mokė mokinius kankliuoti. Ji su vyru padovanojo šokių grupei naujas skrybėles, K. Paškauskas – naujas palaidinukes. Kai reikėdavo, visuomet į talką atėdavo E. Lucienė. Po ilgesnių diskusijų išrinktas naujas tėvų komitetas: B. Rimšauskas (pirmininkas), V. Mo-tiejūnas (pirm. pavaduotojas), J. Lemkienė, N. Namavičienė, R. Nemunienė ir K. Paškauskas. A.Š.

RANKDARBIŲ MUGĖ

Bostono tautodailininkų metinė rankdarbių mugė šiais metais vyks gruodžio 4 d., sekmadienį, nuo 12-5 val. p.p., Lietuvių klubo III aukšto salėje, 368 West Broadway, S. Bostone. Kaip ir visada bus galima ten įsigyti audinių, juostų, tautinių drabužių, keramikos, medžio drožinių, mezginių, gintaro, sidabro ir kitokių papuošalų, lietuvių dailininkų darbų, knygų, sveikinimo kortelių ir kitokių suvenyrų. Taip pat veiks ir kavinė su namuose gamintais kepiniais, kava bei lietuviška gėrta. Gera proga apsiurpinti kalėdinėmis dovanomis.

(S.S.)

LIETUVOS VYSKUPAI PAS MIUNCHENO LIETUVIUS

Spalio 16 d. miuncheniškiai lietuviai susirinko dalyvauti iškilmingose šv. Mišiose, kurias koncelebravo du Lietuvos vyskupai: Telsių vysk. Matulaitis ir Vilkaviškio vysk. Žemaitis. Mišios buvo aukojamos už a.a. filosofijos daktarą Juozą Girnį, nesenai mirusį Jungtinėse Amerikos Valstijose. Gražų pamokslą pasakė vysk. Žemaitis. Jis papasakojo, kokios didelės įtakos turėjo velionio raštai Lietuvoje. Jo knygos ejo iš rankų į rankas, buvo dauginamos, kai kurie nusi-rašinėjo ranka ištisus puslapius.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto darbuotojos su viešnia iš Lietuvos. Iš kairės: Irena Garunkšienė, dr. Dalia Balevičiūtė (Vilnius) ir Birutė Vindašienė.

Ypač didelės įtakos turėjo jo knyga „Žmogus be Dievo“. Ją perskaitė, kai kurie tapo tikinčiais.

Šiose Mišiose buvo paminėta ir 16 metų sukaktis nuo popiežiaus Jono Pauliaus II išrinkimo. Buvo gražiai pagiedota, o Gintaras Vyšniauskas giedojo solo.

Po to pobūvyje buvo galima maloniai pasikalbėti su vyskupais prie kavos puodelio. Už poros valandų jie nuvyko į Miuncheno katedrą, kur buvo aukojamos tarptautinės šv. Mišios užsieniečiams. Jas aukojo kardinolas Wetter. Įvairiomis kalbomis buvo skaitomos tikinčiųjų maldos. Lietuviškai skaitė Miunchene gyvenantis studentas Tomas Makaras.

TRAGIŠKAI MIRĖ ANTANINA JONYNIENĖ

Liaudies menininkė Antanina Jonynienė, 89 metų amžiaus, mirė mirtinai sužeista lapkričio 11 d. Detroito įvykusiame automobilių susidūrimo. Buvo gimusi Lietuvoje, Šakių apskr. Amerikoje išgyveno 45 metus. Detroito priklausė įvairioms lietuvių kultūrinėms ir visuomeninėms organizacijoms. Pasižymėjo savo liaudies meno kūrinių, ypač keramikos vazomis ir šiaudelių paveikslais, su kuriais dalyvaudavo įvairiose tarptautinėse parodose ir mugėse. Lapkričio 16 d., po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Detroito, buvo palaidota ir palaidota Holy Sepulchre kapinėse.

MIRĖ

LAIMUTIS B. ŠVALKUS

Š.m. lapkričio 11 d. Anglijoje, Northampton, mirė žymus rašytojas, poetas, dramaturgas, visuomenės veikėjas, Laimutis Balys Švalkus.

Gimęs 1919 m. liepos 26 d. Žaliosios lankos k., Salako vls., Zarasų apskr., gavęs brandos atestatą, baigė mokytojų kursus Kaune, vėliau studijavo Vilniaus pedagog. institute. Zarasų gimnazijoje dėstė fiziką, kosmografiją.

1948 m. atsikėlė gyventi į Angliją, kur Boughton YMCA stovykloje dirbo vertėju, gerovės valdininku. Dalyvavo Jaunųjų ūkininkų rateliuose, ateitininkuose, vadovavo D. Britanijos lietuvių sąj. Northamtono skyriui. Parašė dramas „Didžiojo garbės ir skausmo keliu“, „Didžioji auka“ ir kt., kurios mėgstamos ir tebestatomos tiek užsienyje, tiek Lietuvoje; begales pavienių eilėraščių, išleido keletą poezijos rinkinių.

Būdamas zarasiškis, aktyviai bendravo su Zarasų kultūros darbuotojais. Ypač glaudžius ryšius palaikė su Zarasų centre biblioteka, kuriai yra padovanojęs nemažą vertingų knygų, periodikos.

1992-1993 m. L. Švalkus grįžo į tėvynę, kur atvežė ir išleido tris eilėraščių rinkinius: „Miglotų dienų sūkuriuose“, „Dėdė Baltazaras“ ir „Pasakų metai“.

**Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuvių bė laidas ateities kartoms.**

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.